

Projekt: Filmski kritičar 54+

Kritiku napisao: Igor Pureta

Film: Koja je ovo država, Hrvatska 2018.

Žanr: Satira

Trajanje: 118 minuta

Režija: Vinko Brešan

Glume: Krešimir Mikić, Nikša Butijer, Iva Mihalić

Pazite što želite - moglo bi Vam se i ostvariti!

Erich Fromm je 1976. objavio knjigu „Imati ili biti“ u kojoj naglašava kako moderno društvo postaje materijalističko i kako je „imati“ obećanje neograničene sreće, slobode i materijalnog blagostanja, ali samo po sebi ne ispunjava čovjeka smislom. Zato bi ljudi u svakom segmentu života trebali više razmišljati o tome kako „biti“ dio prirode, a ne kako „imati“ prirodu.

Sličnost sa stanjem u hrvatskoj državi je vrlo velika, pa nakon silnih obećanja da će nam biti bolje kada budemo imali državu još uvijek nismo prihvatili da bismo trebali **biti** država umjesto da ju **imamo**. Brešanov film pokušava dočarati da smo zapeli u tom začaranom krugu. Smještajući radnju filma u glib posavskih šuma, te bezbrojnim ponavljanjem scena koje su, zapravo, dio nečijeg sna, Brešan nam govori u kakvom je stanju država koju imamo, ali i u kakvom smo stanju mi koji u njoj živimo. I mi smo zapeli između sna i jave pa u snu pokušavamo pokazati da nam je stalo biti, a na javi je najvažnije da imamo i da ne moramo podnijeti ostavke kako često ponavlja lik Premijera.

U ovom filmu se Brešan referira na svoje prošle, rado gledane filmove „Kako je počeo rat na mome otoku“ i „Maršal“, pa ponovno gledamo kako supruga nagovara supruga da se preda ili kako jedan od likova govori s pokojnim vrhovnim zapovjednikom, a tu je i poljski glumac Daniel Olbrychski u ulozi Predsjednika, koji frapantno liči upravo na – Maršala. U važnim ulogama tu su standardno dobar Krešimir Mikić te Nikša Butijer, personifikacija svih onih koji imaju svoju državu i svoj položaj u njoj, ali bi i da tu državu i njihov položaj netko ukine, kako bi se opet mogli boriti za to da **imaju** državu i kako bi na taj način njihovi životi ponovno dobili smisao. Dvostruko žalosna poruka kojom saznajemo da društvo u kojem živimo ne valja, ali i da ga netko drugi treba popraviti.

Osvještavanje stanja je uvijek dobro došlo, no ovog puta Brešan ga nije začinio s dovoljno humora, vrckavih dijaloga ili dinamičnijom strukturom da bi vam dva sata, koliko traje film, bilo zanimljivo, a nema niti ohrabrenja da se pokrenemo na akciju. Umjesto toga Brešan nam preporučuje – samoubojstvo. Za sve kojima je bitno osvježiti poruku, a samoubojstvo im nije opcija poslušajte „Lupi petama“ od Prljavog kazališta iz 1993., a ostalih 113 minuta investirajte u to kako biste bili, a ne imali.